

Mandemarke Bylaug

Referat af ekstraordinær generalforsamling søndag den 22. marts 2009.

Bestyrelsen havde i medfør af vedtægterne indkaldt til ekstraordinær generalforsamling med følgende dagsorden:

En meget initiativrig arbejdsgruppe har i samarbejde med bl. a. Skov- og Naturstyrelsen fået nogle spændende tanker og ideer omkring en naturgenopretning af mosen (Tørvelukket) – restaurering af pumpehuset og etablering af et grønt anlæg i trekanten ved gadekæret i Mandemarke.

Da projektet vil indebære en vis aktiv deltagelse og opbakning fra Mandemarke-beboernes side vil gruppen allerede nu gerne vide, om vi alle tilslutter os ideen. På mødet bliver projektet bredt lidt mere ud. Vi håber I møder op og deltager i diskussionen! På gensyn!

Dagsorden:

1. Valg af dirigent og referent

Erik Hansen dirigent og Flemming Deleuran referent. Dirigenten indledte med at konstatere, at den ekstraordinære generalforsamling var indkaldt med vedtægtsmæssigt varsel på mindst 3 uger og således var lovligt indkaldt.

Referenten noterede at der var 17 deltagere mødt op, og at flere (positive overfor projektet) med beklagelse havde måtte melde afbud.

2. Projekt 'naturgenopretning og tilgængeliggørelse af mosen Tørvelukket m.v.'

Ole Eskling og Birgitte Steen Jørgensen redegjorde i fællesskab for projektet, som hermed summarisk gengives.

Arbejdsgruppen har sammen med Skov- og Naturstyrelsen udarbejdet et forslag til projekt med formålet, 1) at gøre Mandemarke og byens omgivelser endnu smukkere, og give adgang til nye ('grønne' og sundhedsfremmende) kvalitetsoplevelser for lokalbefolkningen, 2) at være 'indgangsportal'/gateway for besøgende til Østmøns unikke naturområder og til Mandemarke og omegn som et vigtigt kulturmiljø, og dermed berige turisternes oplevelse af området, samt 3) at styrke det sociale miljø og fællesskabet i landsbyen.

Skov- og Natur Styrelsen ejer mosen "Tørvelukket" nord for byen, hvor der tidligere har været gravet tørv, som nu er ved at gro til, med den følge at grundlaget for et mangfoldigt dyreliv

foringes. Den gamle fredning omfatter mosen og indeholder en forpligtelse for Skov- og Natur Styrelsen til at bevare tilstanden ved fredningen.

Klinteskoven afvandes via mosen og et vandløb som delvist er rørlagt (ejet af Godset samt Birgitte Steen Jørgensen) videre under Busenevej til dammen, hvor der fra gammel tid står en i dag noget forfalden pumpestation, hvorfra vandet via rørledning over Klintholms marker ledes videre ud. Dammen – gadekæret – ved indkørslen til Mandemarke fra Hovvejen ejes af Klintholm Gods. Det lille trekantede areal mellem dam og vej ejes af kommunen.

I forbindelse med oprensning af mosen vil denne også blive gjort offentligt tilgængelig, samtidigt med at grundlaget for dyrelivet forventes at blive forbedret ganske afgørende, således at måske også rørhøgen vil vende tilbage.

Frilægningen af det delvist rørlagte vandløb fra mosen, vil også kunne ske helt frem til dammen, således at der etableres en fanua-passage. Etablering af en 'bro' over vandløbet vil samtidigt kunne virke hastighedsdæmpende ved byens indkørsel og således opfylde et stort trafikalt behov.

Det gamle pumpehus foreslås renoveret og gjort tilgængeligt som en info-portal til Østmøn i forbindelse med trekantens genopretning og tilsåning med græs.

Arbejdsgruppen har forelagt projektet for *alle* ejere som berøres af projektet, som alle har erklæret sig *positive*: Skov- og Naturstyrelsen (herunder særligt statsskovridder Claus Jespersen), Vordingborg Kommune, Peter Scavenius for Klintholm Gods samt de grundejere, der ligger op til mosen.

Projektet foreslås finansieret af 'Grøn partnerskabspulje' i samarbejde med kommunen og andre og vil ikke indebære nogen økonomiske forpligtelser for Mandemarke Bylaug eller by. Den eneste praktiske opgave for byen vil være at slå trekantens græs, hvad der allerede var tilsagn om at sørge for blandt deltagerne på generalforsamlingen.

For byens beboere og besøgende vil det blive gjort nemt at komme ned på engen rundt om mosen, og der vil blive adgang videre op til Mandemarke Bakker og Klinteskoven. Udover at tilføre området og Mandemarke yderligere naturmæssige kvaliteter vil den nye sø efter oprensningen af mosen få en høj vandkvalitet, idet alle de omkringliggende parceller i løbet af 2009 vil være tilsluttet offentlig kloak, således at der skabes de optimale vilkår for et mere mangfoldigt dyre- og planteliv.

Skov- og Naturstyrelsens positive indstilling vil skulle følges op af handling, og det samme vil være tilfældet for Vordingborg Kommune, som skal planere trekanten og beplante arealet med græs – hvor der måske kan etablere en 'tænkebænk' ved det renoverede pumpehus med udsigt over Hjelm Bugt. Kommunen forventes også at være positiv overfor en forskønnelse af 'rækværket' omkring dammen/gadekæret.

Der var mulighed for at stille spørgsmål og fremkomme kommentarer til projektet inden generalforsamlingen tog stilling. Det blev bemærket at Dansk Naturfredningsforening også ville skulle spørges, og at de også ville være meget positive. Ligeledes blev der gjort opmærksom på at tage hensyn til trafik- og parkeringsforholdene ved det nye anlæg.

Generalforsamlingen erklærede sin enstemmige opbakning til projektet! Man glædede sig over den generelle velvilje, der allerede forelå hos alle involverede eller berørte parter, og så frem til at høre nærmere fra arbejdsgruppen om projektets videre forløb.

Referat ved Flemming Deleuran